

Sygn. akt IV Ca 2296/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Iwona Wróblewska-Pokora

Sędziowie SO Joanna Mrozek (spr.)

SO Magdalena Władzińska

Protokolant p.o. protokolanta sądowego Justyna Lipka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 września 2017 r. w Warszawie sprawy

z powództwa W. K.

przeciwko J. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt I C 1118/14

1. oddała apelację;
2. zasądza od J. M. na rzecz W. K. kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Joanna Mrozek Iwona Wróblewska-Pokora Magdalena Władzińska

Sygn. akt IV Ca 2296/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 października 2015 roku w sprawie o sygn. akt I C 1118/14 Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie w punkcie I. zasądził od pozwanego J. M. na rzecz powoda W. K. kwotę 59.700 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 listopada 2013 roku do dnia zapłaty, a w punkcie II zasądził od pozwanego J. M. na rzecz powoda W. K. kwotę 6.602 złote tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na podstawie dokumentów, zeznań świadków R. P. i S. K. oraz przesłuchania powoda Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany J. M. będąc właścicielem akcji imiennych (...) S.A., w tym między innymi 1000 akcji imiennych serii (...) o numerach (...) do (...), został wezwany przez zarząd (...) S.A. do uiszczenia brakującej kwoty ceny akcji z serii (...) towarzystwa W. K. i J. M. posiadali razem ponad 25% akcji towarzystwa i dzięki temu mieli możliwość blokowania niekorzystnych dla nich decyzji pozostałych akcjonariuszy, natomiast nieopłacenie przez pozwanego przysługujących

mu akcji serii (...) skutkowałyby utratą tej możliwości. Powód wyraził wolę nabycia od pozwanego 500 sztuk akcji imiennych serii (...) spółki (...) S.A. Strony uzgodniły, że powód dokona przedpłaty na poczet przyszłej umowy sprzedaży ww. akcji imiennych (...) S.A., a następnie zostanie zawarta umowa sprzedaży ww. akcji oraz wydane zostaną dokumenty akcji niezbędne do przejścia prawa własności przedmiotowych akcji. W dniu 11 grudnia 2012 roku powód dokonał na rzecz pozwanego wpłaty 10.000 zł tytułem opłaty części ceny akcji, którą pozwany miał następnie uiścić na poczet kupna na rzecz powoda 100 akcji, każda o wartości 100 zł, spośród akcji serii (...). W dniu 1 lutego 2013 roku powód wpłacił na rzecz pozwanego kolejne środki w kwocie 49.700 zł w tym samym celu. Powód zamierzał nabyć od pozwanego 500 sztuk akcji za cenę 50.000 zł. Pozwany dokonał wpłat na akcje zwykłe imienne serii (...) o numerach od (...) do (...) po terminie określonym przez (...) S.A. do wniesienia wpłat na akcje, w związku z czym na podstawie art. 331 § 3 k.s.h. w zw. z § 3 uchwały nr 1 Zarządu (...) S.A. z dnia 24 stycznia 2013 roku, wobec niedokonania w terminie wpłat na ww. akcje, zostały one unieważnione. Pismem z 9 lutego 2013 r. pozwany wraz z żoną M. M. (1) wystąpił na piśmie do (...) S.A. informując, że w jego opinii w/w uchwała jest bezpodstawna i nieskuteczna. W dniu 11 lutego 2013 roku ukazało się ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym odnośnie unieważnienia ww. akcji. Z uwagi na powyższe zawarcie umowy sprzedaży akcji pomiędzy stronami stało się niemożliwe. Wpłata dokonana przez pozwanego została zaliczona na uzupełnienie kapitału, a odsetki również na pokrycie innych zobowiązań pozwanego względem Towarzystwa. W dniu 1 lutego 2013 roku powód wraz ze swoją żoną M. K. złożył wniosek do Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażenie zgody na nabycie przez niego 500 akcji towarzystwa z serii (...). Po zapoznaniu się z ogłoszeniem (...) o unieważnieniu akcji serii (...) przysługujących pozwanemu, powód zwrócił się do KNF o wstrzymanie rozpoznania jego wniosku do czasu wyjaśnienia kwestii objęcia tych akcji przez pozwanego, który oświadczył powodowi, że unieważnienie jego akcji było bezprawne. Dnia 7 maja 2013 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję Nr (...), którą umorzyła postępowanie wszczęte na podstawie zawiadomienia W. K. i M. K. złożonego dnia 1 lutego 2013 roku. W marcu 2013 roku powód spotkał się z pozwanym i jego żoną M. M. (1), którzy poinformowali powoda, że kwotę 10.000 zł zwrócą powodowi do dnia 15 czerwca 2013 roku, zaś co do kwoty 49.700 zł mieli najpierw wyjaśnić status unieważnionych akcji z (...). Około 15 czerwca 2013 roku powód przesłał pozwanemu drogą mailową projekt umowy pożyczki na kwotę 10.000 zł. W drugiej połowie czerwca 2013 roku strony ponownie się spotkały. Na spotkaniu obecny był również R. P.. Pozwany potwierdzał wówczas, że jest obowiązany do zwrotu na rzecz powoda kwoty w wysokości 59.000 zł oraz że zwróci ją po wakacjach. Pozwany przeproszał powoda za to, że jej dotychczas nie zwrócił. Z końcem lipca 2013 roku pozwany oświadczył R. P., że woli kupić żonie samochód za kwotę 100.000 zł niż zwracać dług na rzecz powoda. Pozwany informował również R. P., że zamierza ukryć swój majątek przed wierzycielami i proponował mu utworzenie spółki w tym celu. Strony w okresie 1 – 4 lipca 2013 roku prowadziły konwersacje sms, w których pozwany składał deklaracje uiszczenia na rzecz powoda szeregu zobowiązań, odraczając terminy zwrotu. Pismem z dnia 18 listopada 2013 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 59.700 zł w terminie do 21 listopada 2013 r. W dniu 6 grudnia 2013 roku pozwany zawarł z (...) S.A. ugodę, w której między innymi zrzekł się roszczeń wynikających z unieważnienia akcji serii (...) w (...) S.A i potwierdził, że procedura unieważniania akcji odbyła się prawidłowo. W dniu 23 stycznia 2014 roku powód ponownie wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty spornej kwoty.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. M. (1) w zakresie wskazującym, że rozmowy prowadzone między stronami wiosną 2013 r. dotyczyły wspólnego przyszłego biznesu stron, a nie zwrotu kwoty objętej żądaniem pozwu. Sąd pominął zeznania świadka M. R., która nie udzieliła żadnych informacji istotnych dla rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu. Ponadto Sąd oddalił wnioski pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: M. W. (1), J. F., M. J. i R. G., albowiem zeznania miałyby dotyczyć okoliczności faktycznych niemających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego w charakterze strony, albowiem pozwany powołując się na swój stan zdrowia, nieudokumentowany w dniu rozprawy zaświadczeniem wystawionym przez lekarza sądowego, opuścił salę sądową przed złożeniem zeznań, co uniemożliwiło przeprowadzenie jego przesłuchania.

Sąd Rejonowy uznał, że pozwany uzyskał korzyść majątkową kosztem powoda, która powinna podlegać zwrotowi na podstawie art. 405 k.c. jako świadczenie nienależne, bowiem cel, w jakim została wpłacona kwota 59.700 zł, nie został

osiągnięty. Podstawę zasądzenia odsetek od należności głównej od dnia następnego po upływie terminu wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty stanowił art. 481 k.c. oraz art. 455 k.c. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku w całości wniósł pozwany, domagając się jego uchylenia i zniesienia postępowania w zakresie objętym nieważnością oraz przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie jego zmiany i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje.

Pozwany zarzucił wyrokowi obrazę art.214 k.p.c. w zw. z art.224 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że nie zachodzą przesłanki do odroczenia rozprawy w dniu 8 października 2015 roku, podczas gdy pozwany był wówczas w złym stanie zdrowotnym, co skutkowało opuszczeniem przez niego sali rozprawy za zgodą sądu, a niezdolność do uczestniczenia w tym dniu w rozprawie została potwierdzona zwolnieniem lekarskim wystawionym przez lekarza sądowego w dniu 8 października 2015 roku, przesłanym do sądu w dniu 14 października 2015 roku.

Ponadto pozwany zarzucił obrazę przepisów postępowania skutkującą sprzecznością istotnych ustaleń faktycznych, a mianowicie naruszenie: art.214§1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie złożonego na rozprawie w dniu 8 października 2015 roku wniosku o odroczenie rozprawy z uwagi na udzielenie przez pozwanego pełnomocnictwa w dniu 7 października 2015 roku i niemożność zapoznania się przez pełnomocnika z aktami sprawy, art.299 k.p.c. w zw. z art.214§1 k.p.c. w zw. z art.302§1 k.p.c. w zw. z art.227 k.p.c. w zw. z art.217§3 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z przesłuchania pozwanego na okoliczności niewyjaśnione, przy jednoczesnym dopuszczeniu dowodu z przesłuchania powoda, art.217§3 k.p.c. w zw. z art.227 k.p.c. w zw. z art.258 k.p.c. poprzez niezasadne oddalenie dowodu z zeznań świadków zawnioskowanych przez pozwanego oraz art.233§1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i ustalenie, że zawarta między stronami umowa dotyczyła akcji serii (...), a nie serii (...). Ponadto pozwany zarzucił obrazę prawa materialnego tj. przepisu art.405 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i stwierdzenie istnienia przesłanek do uwzględnienia roszczenia powoda z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Jednocześnie pozwany wniósł o dopuszczenie na podstawie art.380 k.p.c. dowodów: z przesłuchania pozwanego w charakterze strony na okoliczność zawarcia umowy nabycia akcji (...), postanowień umowy i zapłaty kwoty 59.700 zł pozwanemu przez powoda, z zaświadczenia lekarskiego z dnia 8 października 2015 roku, z zeznań świadka M. W. (2) na okoliczność warunków rezygnacji przez pozwanego z funkcji prezesa zarządu (...) S.A., towarzyszących temu argumentów, zachowania powoda i planów powoda utrzymania pakietu akcji (...) S.A. oraz jego zwiększenia, z zeznań świadka J. F. na okoliczność planów powoda utrzymania pakietu akcji (...) S.A. oraz jego zwiększenia, składania ofert przez powoda prowadzenia wspólnego biznesu z pozwanym, z zeznań świadków M. J. i R. G. na okoliczność warunków rezygnacji przez pozwanego z funkcji prezesa zarządu (...) S.A. oraz wyrażenia złości przez powoda, że pozwany nie chce z nim prowadzić wspólnego biznesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy nie podzielił zawartych w apelacji zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego. Ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego są prawidłowe i Sąd II instancji przyjmuje je za własne.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie doszło do naruszenia prawa pozwanego do obrony jego praw, skutkującego nieważnością postępowania na podstawie art.379 pkt 5 k.p.c.

Pozwany domagał się na wstępie rozprawy z dnia 8 października 2015 roku jej odroczenia z powodu ustanowienia pełnomocnika w dniu 7 października 2015 roku oraz podjęcia przez strony rozmów ugodowych (pisemny wniosek o odroczenie k.202, protokół k.209 00:05:09). Należy jednak mieć na uwadze, że pozwany miał możliwość ustanowienia pełnomocnika w toku całego postępowania, ponadto wezwanie na rozprawę otrzymał w dniu 21 września 2015 roku (k.201), czyli 16 dni przed udzieleniem pełnomocnictwa, miał więc wystarczającą ilość czasu na ustanowienie pełnomocnika, który mógł zapoznać się z aktami sprawy. Oddalając wniosek o odroczenie rozprawy z powodu

późnego ustanowienia pełnomocnika Sąd Rejonowy nie naruszył zatem art.214 §1 k.p.c., zgodnie z którym rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony lub pełnomocnika jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć. Bezasadny jest zarzut naruszenia art.214 k.p.c. w zw. z art.224 k.p.c. poprzez zaniechanie odroczenia rozprawy z powodu stanu zdrowia pozwanego. Po dopuszczeniu przez Sąd dowodu z przesłuchania stron pozwany, powołując się na zły stan zdrowia (zapalenie gardła), opuścił salę rozpraw mimo pouczenia przez przewodniczącego o konsekwencjach oddalenia się przy braku usprawiedliwienia zgodnie z art.214¹ §1 k.p.c. Pozwany ani aplikant adwokacki działający z upoważnienia pełnomocnika ustanowionego przez pozwanego nie składali wniosku o odroczenie rozprawy z tej przyczyny, a jedynie wnosili o zezwolenie na oddalenie się przez pozwanego z sali rozpraw. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art.299 k.p.c. w zw. z art.214 §1 k.p.c. w zw. z art.302 §1 k.p.c. pomijając dowód z przesłuchania pozwanego w sytuacji, której oddalił się z sali rozpraw i nie usprawiedliwił w dniu 8 października 2015 roku swej nieobecności na zasadzie art.214¹ §1 k.p.c. Znamienne jest, że pozwany nie sygnalizował potrzeby odroczenia rozprawy z uwagi na stan jego zdrowia na wstępie rozprawy, a uzasadniając wniosek o zezwolenie na opuszczenie sali rozpraw pozwany powoływał się głównie na potrzebę udziału adwokata P. F. podczas jego przesłuchania. Pozwany nie postarał się o uzyskanie zaświadczenia od lekarza sądowego przed rozprawą wyznaczoną na godzinę 10.30, nie skorzystał również z propozycji zbadania przez lekarza wezwanego przez przewodniczącego posiedzenia celem potwierdzenia bądź wykluczenia możliwości jego udziału w rozprawie. Po zamknięciu rozprawy, dopiero w dniu 14 października 2015 roku pełnomocnik pozwanego przesłał zaświadczenie lekarskie o niezdolności swojego mocodawcy do udziału w rozprawie z powodu infekcji górnych dróg oddechowych, wystawione w dniu 8 października 2015 roku przez lekarza sądowego będącego specjalistą z zakresu chirurgii. Zaświadczenie to wpłynęło na biuro podawcze sądu po ogłoszeniu wyroku w dniu 20 października 2015 roku o godzinie 8.20, przy czym pełnomocnik miał możliwość złożenia go osobiście we wcześniejszym terminie celem umożliwienia zapoznania się z jego treścią przez sąd.

Ponadto, dowód z przesłuchania stron został dopuszczony na etapie postępowania apelacyjnego na rozprawie w dniu 9 czerwca 2017 roku, wobec czego ewentualne uchybienia proceduralne Sądu I instancji podlegały sanowaniu. Pozwany na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 września 2017 roku złożył obszerne zeznania i zadawał pytania powodowi, zatem zarzut pozbawienia pozwanego możliwości działania należy uznać za niezasadny.

Na rozprawie w dniu 9 czerwca 2017 roku Sąd Okręgowy oddalił zawarty w apelacji pozwanego wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków M. W. (2), J. F., M. J. i R. G., albowiem okoliczności na jakie mieliby zeznawać były nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W myśl art.227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, natomiast okoliczności związane z warunkami rezygnacji przez pozwanego z funkcji prezesa zarządu (...) S.A. i składania przez powoda ofert prowadzenia wspólnego biznesu z pozwanym należało uznać za pozbawione znaczenia dla oceny roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Zamiar powoda zwiększenia pakietu akcji (...) S.A. stanowi okoliczność niewymagającą dowodzenia jako bezsporną między stronami. Z tych względów za nieuzasadniony należy również uznać podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art.217 §3 k.p.c. w zw. z art.227 k.p.c. w zw. z art.258 k.p.c.

Niesłuszny okazał się zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny oraz z pominięciem faktów, dowodów i zarzutów przytaczanych przez pozwanego, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegającej na bezpodstawnym uznaniu wiarygodności dowodów wnioskowanych przez powoda. W zakresie zarzutu dotyczącego oceny dowodów apelacja stanowi polemikę z dokonanymi ustaleniami Sądu I instancji, tymczasem w orzecznictwie podkreśla się, że postawienie zarzutu naruszenia art.233 §1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów. Osoba skarżąca może tylko wykazywać, że sąd naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności oraz mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy. Granice swobodnej oceny dowodów wyznacza obowiązek sądu wyprowadzenia z zebranego materiału dowodowego – w zakresie każdego dowodu z osobna i w powiązaniu w całość - wniosków zgodnych z zasadami logiki, unikając budowania wniosków, które z danych dowodów nie wynikają. Ocena sądu ma być ponadto

oparta na wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału dowodowego, obejmować odniesienie się do wszystkich przeprowadzonych dowodów i wskazanie dowodów wchodzących w skład podstawy rozstrzygnięcia, z odrzuceniem tych, którym sąd odmówił mocy dowodowej przy wskazaniu zaistnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Czynnikiem określającym granice swobodnej oceny dowodów jest wreszcie indywidualne przekonanie sędziego w kwestii wartości poszczególnych dowodów determinowane jego świadomością społeczną i prawną (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 lipca 2013 roku I ACa 698/13 i Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 lipca 2013 roku I ACa 90/13). W wyroku z dnia 28 maja 2013 roku, sygn. akt I ACa 1466/12 Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne. Jedynie wówczas, gdy brak jest logiki w wysnuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza reguły logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnej oceny materiału dowodowego, nie koncentrując się jedynie na dowodach zaoferowanych przez jedną ze stron lub jednym rodzajem środków dowodowych oraz wyciągnął logicznie poprawne wnioski, zgodne z doświadczeniem życiowym, stąd też poczynione ustalenia nie naruszają reguł swobodnej oceny dowodów.

Poza sporem pozostawało między stronami zawarcie ustnej umowy, na podstawie której pozwany miał jako pełnomocnik powoda dokonać zakupu akcji w (...) S.A., w której wykonaniu powód przekazał pozwanemu kwotę w wysokości 59.700 zł. Nie znalazło potwierdzenia w zgromadzonych dowodach stanowisko pozwanego zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty, zgodnie z którym środki wpłacone przez powoda miały charakter przedpłaty w formie zadatku i dotyczyły akcji serii (...). Świadek R. P. potwierdził, że powód przekazał pozwanemu środki pieniężne na poczet zakupu akcji serii (...), a pozwany na spotkaniu zobowiązał się względem powoda do zwrotu kwoty powyżej 55.000 zł, co wynika również z protokołu sporządzonego w formie aktu notarialnego za Rep (...) z dnia 22 stycznia 2014 roku z korespondencji sms pomiędzy stronami z okresu 1-4 lipca 2013 roku, w której pozwany składał liczne deklaracje uiszczenia na rzecz powoda spornej kwoty, odraczając terminy zwrotu (k.50-52).

Potwierdzeniem prawidłowości poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych jest przesłuchanie stron przed Sądem II instancji. Za wiarygodne należało uznać twierdzenia powoda, że nie chciał dopuścić do unieważnienia akcji serii (...), ponieważ udział powoda i pozwanego spadłby poniżej 25%, prowadząc do utraty mniejszości blokującej na zgromadzeniach akcjonariuszy. Potwierdzeniem tezy o zamiarze zakupu akcji serii (...) jest zawiadomienie do Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 1 lutego 2013 roku (k.128) oraz decyzja KNF o umorzeniu postępowania (k.129-131), powołująca się w uzasadnieniu na unieważnienie akcji serii (...), które powód zamierzał nabyć wraz z żoną. Powód zeznał również, że według informacji uzyskanej od pozwanego akcje serii (...) powinien opłacić do dnia 4 lutego 2013 roku. Pozwany, powołując się na wiedzę powoda o terminie opłacenia akcji wynikającą z przesłanych mu mailem ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, nie złożył dowodów potwierdzających tę okoliczność. Ponadto pozwany nie potrafił logicznie wyjaśnić przyczyn, dla których miałby świadomie dokonywać wpłaty na akcje kwot przekazanych przez powoda po wyznaczonym do tego terminie. Kwestionowanie przez pozwanego unieważnienia akcji w związku z uchybieniem terminowi do ich opłacenia wynika z jego pisma do (...) S.A. z dnia 9 lutego 2013 roku (k.110), a rezygnacja z roszczeń związanych z unieważnieniem akcji była wynikiem zawarcia w dniu 6 grudnia 2013 roku ugody obejmującej wzajemne rozliczenia z (...) S.A. (k.99-109). Zeznania pozwanego Sąd Okręgowy ocenił jako niespójne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Przedstawiona przez pozwanego wersja zdarzeń, zgodnie z którą kwota 10.000 zł miała być ekwiwalentem za zarezerwowanie dla powoda akcji serii (...) i (...), a wpłacenie kwoty 49.700 zł miało stanowić rodzaj partycypacji w ryzyku związanym z utrzymaniem akcji, nie znalazła potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Z zeznań pozwanego wynika, że akcje serii (...) były opłacone, wobec czego zasadność dokonywania na nie wpłat przez powoda budzi wątpliwości w sytuacji braku dowodów na ich przeniesienie. Świadek S. K. zeznał przy tym, że wpłaty dokonane przez pozwanego na akcje serii (...) zostały zaliczone na uzupełnienie kapitału i innych zobowiązań pozwanego względem towarzystwa.

Sąd Rejonowy zasadnie stwierdził spełnienie przesłanek powstania roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia w postaci: wzbogacenia pozwanego, zubożenia powoda, związku pomiędzy wzbogaceniem a zubożeniem oraz braku podstawy prawnej dla wzbogacenia. Brak podstawy prawnej oznacza w niniejszej sprawie odpadnięcie celu prawnego, czyli causa świadczenia. Powód przekazał pozwanemu kwotę 59.700 zł na poczet ceny sprzedaży akcji serii (...) spółki (...) S.A. W razie zawarcia umowy sprzedaży akcji kwota ta podlegałaby zarachowaniu na poczet ceny. Skoro akcje będące przedmiotem umowy sprzedaży zostały unieważnione, wobec czego umowa przyrzeczona nie doszła do skutku, sporna kwota podlegała zwrotowi jako świadczenie nienależne, bowiem cel, w jakim została wpłacona, nie został osiągnięty (art. 410 § 2 k.c.).

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108§1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 i § 10 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Magdalena Władzińska Iwona Wróblewska - Pokora Joanna Mrozek